

Podstawa prawna:

Ustawa o Systemie Oświaty (Dz. U. Nr 67/96 poz. 329) z późniejszymi zmianami

Kodeks Pracy (Dz. U. Nr 21/98 poz. 94) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 poz. 843)

STATUT

PRYWATNEGO GIMNAZJUM

COMPLEX OF SILESIAN INTERNATIONAL SCHOOLS

ROZDZIAŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Prywatne Gimnazjum Complex of Silesian International Schools w Katowicach, zwane dalej Szkołą, jest prowadzone przez osobę fizyczną, Krystiana Kałużę, zwanego dalej Organem Prowadzącym.

§ 2.

Siedzibą Szkoły jest budynek oświatowy przy ul. Witosa 18 w Katowicach.

§ 3.

Nadzór pedagogiczny nad działalnością Szkoły sprawuje Śląski Kurator Oświaty, zwany dalej Organem Nadzorującym.

§ 4.

1. Statut Szkoły jest podstawowym aktem prawnym regulującym działalność Szkoły. Tworzone na jego podstawie regulaminy nie mogą być z nim sprzeczne, a także podważać kwestii rozstrzygniętych w Statucie.
2. Szkoła posiada uprawnienia szkoły publicznej, ma prawo do używania pieczęci urzędowych: małej i dużej.

§ 5.

Szkoła jest szkołą niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej, która może prowadzić następujące oddziały:

- a) oddziały polskie, pracujące w oparciu o programy uwzględniające polską podstawę programową kształcenia ogólnego zatwierdzoną przez Ministra Edukacji Narodowej;
- b) oddziały międzynarodowe, pracujące w oparciu o programy uwzględniające polską podstawę programową kształcenia ogólnego zatwierdzoną przez Ministra Edukacji Narodowej oraz programy Cambridge International General Certificate of Secondary Education i Checkpoint wydane przez Cambridge International Examinations, którego Szkoła jest autoryzowanym ośrodkiem.

§ 6.

Szkoła na każdym etapie kształcenia umożliwia swoim uczniom przeniesienie i kontynuację nauki w szkole nieprowadzącej oddziałów międzynarodowych oraz przystąpienie do zewnętrznego sprawdzianu po ukończeniu nauki w gimnazjum.

§ 7.

W oddziałach międzynarodowych językiem wykładowym jest język angielski. Zgodnie z przepisami dotyczącymi oddziałów międzynarodowych dla uczniów tych oddziałów, którzy posiadają polskie obywatelstwo, Szkoła zapewnia naukę języka polskiego, historii Polski i geografii Polski w języku ojczystym; dla uczniów nie posiadających obywatelstwa polskiego Szkoła zapewnia nauczanie języka polskiego na poziomie dostosowanym do potrzeb i możliwości cudzoziemców.

§ 8.

Cykl kształcenia w Szkole trwa 3 lata i jest zakończony egzaminem zewnętrznym (egzamin gimnazjalny).

§ 9.

Szkoła realizuje program zgodny z przepisami zawartymi w Ustawie o systemie oświaty, kształcąc w systemie dziennym.

§ 10.

Postanowienia Organu Prowadzącego mają moc obowiązującą wszystkie organy Szkoły:

- Dyrektora Szkoły;
- Koordynatora Programu Międzynarodowego;
- Radę Pedagogiczną;
- Samorząd Uczniów.

§ 11.

Środki materialne na potrzeby Szkoły gromadzi Organ Prowadzący.

§ 12.

Szkoła jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami.

ROZDZIAŁ II

CELE I ZADANIA SZKOŁY

§ 13.

1. Główną misją szkoły jest edukowanie w sposób interdyscyplinarny, holistyczny i międzykulturowy. Szkoła stawia sobie za cel wszechstronny rozwój młodego człowieka; ukazuje uczniom sposoby łatwego przyswajania wiedzy, pomaga im

w rozwoju intelektualnym, emocjonalnym i społecznym oraz uczy krytycznego spojrzenia na rzeczywistość, co jest niezbędne w dorosłym życiu. Ważnym aspektem szkolnych programów nauczania jest dialog międzykulturowy. Do najważniejszych zadań należą: propagowanie tolerancji i traktowania odmienności jako wartości oraz upowszechnianie wiedzy o regułach respektowanych w różnych grupach kulturowych. Taka wiedza pozwala uczniom zrozumieć nie tylko świat, ale i własne tradycje.

2. Nadrzędną ideą Szkoły jest dobro ucznia. Głównym celem Szkoły jest zapewnienie uczniom możliwości pełnego rozwoju intelektualnego, psychofizycznego i moralnego w warunkach poszanowania ich godności oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej.
3. Szkoła umożliwia uczniom zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły.
4. Szkoła jest otwarta na różne idee i światopoglądy, jednak nie toleruje poglądów godzących w dobro i godność człowieka, jakiegokolwiek grupy etnicznej czy narodu.
5. Działalność dydaktyczno-wychowawcza oraz działalność organów Szkoły i organizacji działających na terenie Szkoły prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym między innymi kodeksu cywilnego, praw oświatowych oraz ideami zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakiecie Praw Obywatelskich i Politycznych, a także Konwencji Praw Dziecka.
6. Szkoła sprawuje indywidualną opiekę wychowawczą, pedagogiczną i psychologiczną nad uczniami poprzez:
 - a) organizowanie spotkań Dyrektora i Koordynatora Szkoły z nowoprzyjętymi uczniami i ich rodzicami (opiekunami),
 - b) rozmowy indywidualne wychowawcy z uczniami i rodzicami/opiekunami,
 - c) opiekę psychologa szkolnego,
 - d) organizację zajęć integracyjnych,
 - e) pomoc w adaptacji ucznia w nowym środowisku,
 - f) współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
7. Realizacja celów Szkoły może być wspierana przez osoby prawne i fizyczne, instytucje i organizacje na warunkach uzgodnionych z Organem Prowadzącym.

ROZDZIAŁ III

SPOŁECZNOŚĆ SZKOLNA

§ 14.

Uczniowie, ich rodzice, opiekunowie, nauczyciele oraz inni pracownicy Szkoły tworzą społeczność szkolną. Członkowie społeczności szkolnej uczestniczą w życiu Szkoły

bezpośrednio oraz przez udział swoich przedstawicieli w różnych organach Szkoły.

UCZNIOWIE – PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 15.

1. Uczniem Szkoły może zostać dziecko, które ukończyło sześcioletnią szkołę podstawową i którego rodzice lub opiekunowie prawni złożyli wymagane dokumenty: podanie, świadectwo ukończenia szkoły podstawowej, zaświadczenie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej o wyniku uzyskanym ze sprawdzianu dla uczniów klas 6.
2. Przyjęcie uczniów odbywa się na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej lub testu kompetencji. Komisję kwalifikacyjną powołuje Dyrektor Szkoły.
3. Zachowanie ucznia w Szkole i poza Szkołą - jeśli ma ono związek z faktem bycia jej uczniem - podlega ocenie; kryteria oceniania zawarte są w Wewnątrzszkolnym Ocenianiu.

§ 16.

1. Podstawowym prawem ucznia jest prawo do nauki w warunkach poszanowania godności osobistej oraz własnych przekonań, jeśli nie godzą one w dobro i drugiego godność człowieka, jakiegokolwiek grupy etnicznej czy narodu.
2. W szczególności uczeń ma prawo do:
 - a) uczestnictwa w życiu szkoły przez udział w pracach Samorządu Uczniowskiego,
 - b) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
 - c) opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających mu bezpieczeństwo,
 - d) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
 - e) swobody wyrażania myśli i przekonań,
 - f) rozwijania zainteresowań, zdolności i talentów,
 - g) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny oraz ustalonych sposobów kontroli postępów w nauce,
 - h) pomocy ze strony nauczyciela w przypadku trudności w nauce w ramach jego czasu pracy w szkole,
 - i) korzystania z pomocy psychologa i pedagoga szkolnego,
 - j) przejawiania własnej aktywności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przy wykorzystaniu wszelkich możliwości szkoły,

- k) przedstawiania wychowawcy klasy, koordynatorowi, dyrektorowi szkoły i innym nauczycielom swoich problemów oraz uzyskiwania od nich pomocy, odpowiedzi i wyjaśnień,
- l) uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
- m) reprezentowania szkoły w konkursach, przeglądach, zawodach i innych imprezach, zgodnie ze swoimi możliwościami i umiejętnościami,
- n) powiadomienia przez nauczycieli o terminie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości,
- o) powiadomienia o przyznanych nagrodach i karach.

§ 17.

1. Szkoła zapewnia uczniom pełne bezpieczeństwo w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, poprzez:
 - a) sprawowanie opieki nauczycielskiej podczas zajęć edukacyjnych,
 - b) dyżury nauczycielskie w godzinach i miejscach wyznaczonych przez dyrektora szkoły,
 - c) zapoznanie uczniów z zasadami użytkowania laboratoriów i pracowni przedmiotowych,
 - d) opiekę wychowawczą i nauczycielską podczas wyjazdów edukacyjnych i wycieczek szkolnych,
 - e) organizowanie zastępstw za nieobecnych nauczycieli,
 - f) zamknięcie budynków szkolnych na czas nauki,
 - g) zapewnienie bezpiecznych warunków prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.

§ 18.

1. Zachowanie ucznia w Szkole i poza Szkołą Szkołą - jeśli ma ono związek z faktem bycia jej uczniem - podlega ocenie.
2. Uczeń może być nagrodzony za:
 - a) osiągnięcie bardzo wysokich wyników w nauce oraz wzorowe zachowanie,
 - b) godne reprezentowanie szkoły w konkursach pozaszkolnych (laureaci konkursów zewnętrznych),
 - c) szczególnie pozytywne wyróżnianie się na tle społeczności szkolnej,
 - d) wzorową frekwencję.
3. Uczeń może być nagrodzony między innymi w następujący sposób:
 - a) ustna pochwała wychowawcy lub Dyrektora w obecności klasy lub

społeczności szkolnej

- b) list pochwalny do rodziców/opiekunów,
- c) nagroda rzeczowa w postaci książki, programu komputerowego itp.

§ 19.

1. Każdy uczeń szkoły ma obowiązek:

- a) wykorzystania w pełni czasu przeznaczonego na naukę, rzetelnej pracy nad poszerzeniem swej wiedzy i umiejętności, systematycznego przygotowania się do zajęć szkolnych,
- b) postępowania zgodnego z dobrem szkolnej społeczności, współtworzenia wizerunku szkoły, godnego, kulturalnego zachowania się w szkole i poza nią,
- c) okazywania szacunku nauczycielom, innym pracownikom szkoły oraz kolegom i koleżankom, podporządkowania się zaleceniom i zarządzeniom Dyrektora Szkoły, koordynatora, rady pedagogicznej, nauczycieli,
- d) przeciwstawiania się przejawom brutalności i wulgarności,
- e) poszanowania poglądów i przekonań innych ludzi,
- f) poszanowania wolności i godności osobistej drugiego człowieka,
- g) zachowania w tajemnicy korespondencji i dyskusji w sprawach osobistych powierzonych w zaufaniu,
- h) dbania o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz swoich kolegów,
- i) troszczenia się o mienie szkoły i dbania o utrzymanie czystości i porządku na terenie szkoły,
- j) usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach szkolnych,
- k) noszenia mundurka w czasie przebywania na terenie Szkoły.

2. Uczniom zabrania się:

- a) przebywać w Szkole pod wpływem alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających,
- b) wnosić na teren Szkoły alkoholu, tytoniu, narkotyków i innych środków o podobnym działaniu,
- c) wnosić na teren Szkoły przedmiotów i substancji zagrażających zdrowiu i życiu,
- d) wychodzić poza teren Szkoły w czasie trwania planowych zajęć oraz przerw między tymi zajęciami,
- e) spożywać posiłków i napojów w czasie zajęć dydaktycznych,
- f) rejestrować przy pomocy urządzeń technicznych obrazów i dźwięków bez wiedzy i zgody zainteresowanych,

- g) używać podczas zajęć edukacyjnych telefonów komórkowych i innych urządzeń, w tym elektronicznych, które nie są wykorzystywane w danej chwili, bezpośrednio w związku z prowadzonymi zajęciami.
- h) wprowadzać obcych osób na teren Szkoły.

§ 20.

1. Za nieprzestrzeganie obowiązków ucznia wskazanych w § 14 powyżej uczeń może być ukarany przez:
 - a) ustną naganę wychowawcy lub dyrektora szkoły w obecności klasy lub społeczności szkolnej,
 - b) nałożenie obowiązku wykonania pracy porządkowej na terenie szkoły,
 - c) wykluczenie z uczestnictwa w imprezach kulturalnych,
 - d) obniżenie oceny ze sprawowania,
 - e) rozwiązanie umowy o naukę dotyczącej kształcenia ucznia i przekazanie go do szkoły publicznej.

§ 21.

1. Uczniowie, którzy nie przestrzegają zasad określonych w § 14 statutu lub w wyniku lekceważenia swoich obowiązków uzyskują niedostateczne oceny w nauce mogą być, w oparciu o uchwałę Rady Pedagogicznej, decyzją Dyrektora Szkoły przekazani do szkoły publicznej.
2. W przypadku podjęcia przez Dyrektora Szkoły decyzji o przekazaniu ucznia do szkoły publicznej przysługuje uczniowi, jego rodzicom lub opiekunom działającym w imieniu ucznia prawo odwołania się od tej decyzji w terminie 14 dni od daty jej doręczenia do Kuratorium Oświaty w Katowicach. Decyzja Dyrektora o przekazaniu do szkoły publicznej musi być przedstawiona uczniowi i jego rodzicom lub opiekunom działającym jako przedstawiciele ucznia w formie pisemnej.

RODZICE - PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 22.

1. Współpraca Koordynatora Szkoły z rodzicami (opiekunami) polega na:
 - a) zapoznawaniu rodziców (opiekunów) z głównymi założeniami zawartymi w Statucie Szkoły,
 - b) przekazywaniu za pośrednictwem wychowawców klas informacji o wynikach pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej podczas śródrocznych spotkań z rodzicami,
 - c) rozpatrywaniu wspólnie z rodzicami/opiekunami indywidualnych spraw uczniowskich.

2. Współpraca wychowawcy klasy z rodzicami (opiekunami) ucznia polega na:
 - a) przeprowadzaniu zebrań z rodzicami (opiekunami) zgodnie z kalendarium na dany rok szkolny,
 - b) przekazywaniu na bieżąco informacji o problemach szkolnych i wychowawczych ucznia i wspólnym ich rozwiązywaniu,
 - c) wprowadzaniu ocen do internetowego systemu kontaktu z rodzicami (opiekunami),
 - d) zapoznaniu z procedurą oceniania i klasyfikowania uczniów oraz zasadami usprawiedliwiania nieobecności uczniów,
 - e) zapoznaniu z procedurą i wymaganiami egzaminu końcowego,
 - f) zapraszaniu rodziców (opiekunów) na imprezy okolicznościowe.

3. Współpraca nauczycieli z rodzicami (opiekunami) polega na:
 - a) informowaniu za pośrednictwem wychowawcy o postępach i problemach ucznia w zakresie nauki przedmiotu,
 - b) informowaniu za pośrednictwem wychowawcy o zachowaniu ucznia na lekcjach,
 - c) dyżurowaniu podczas zebrań wychowawcy z rodzicami (opiekunami).

4. Prawem i obowiązkiem rodziców lub opiekunów prawnych uczniów jest uczestniczenie w życiu szkoły poprzez:
 - a) systematyczny udział w konsultacjach i zebraniach rodziców/opiekunów według podanego na początku roku szkolnego kalendarium,
 - b) systematyczny kontakt z wychowawcą swojego dziecka oraz nauczycielami uczącymi,
 - c) wspieranie szkoły w realizacji programu wychowawczego i dydaktycznego,
 - d) systematyczne opłacanie chesnego zgodnie z podpisaną umową o naukę,

5. Jeżeli rodzice lub opiekunowie podejmują działania naruszające lub zagrażające dobremu imieniu szkoły, podważają autorytet uczących w niej nauczycieli, nie stosują się do procedur obowiązujących w szkole, a także nie wykonują obowiązków określonych w § 22. pkt 4., Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o rozwiązaniu umowy o naukę i przekazaniu ucznia do szkoły publicznej.

6. W przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie nie opłacają chesnego zgodnie z zawartą umową o naukę, umowa ta może zostać rozwiązana przez Dyrektora Szkoły, a uczeń przekazany do szkoły publicznej.

NAUCZYCIELE – PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 23.

Nauczyciele zatrudniani są zgodnie z Kodeksem Pracy. Nauczycieli zatrudnia i zwalnia Dyrektor Szkoły. Obowiązkowy wymiar godzin dydaktycznych w tygodniu ustala Dyrektor Szkoły.

§ 24.

1. Prawa i obowiązki nauczycieli określają przepisy Kodeksu Pracy, umowy o pracę oraz Statutu.
2. W szczególności nauczyciele mają prawo do:
 - a) współdziałania w formułowaniu programów nauczania i wychowania,
 - b) opracowania własnych metod nauczania i wychowania i stosowania ich zgodnie z celami i misją Szkoły oraz przepisami prawa,
 - c) egzekwowania od ucznia sformułowanych przez siebie wymagań, w sposób zgodny z zasadami zawartymi w Wewnątrzszkolnym Ocenianiu,
 - d) aktywnego współdziałania w kształtowaniu pozytywnego oblicza Szkoły,
 - e) korzystania z bazy materialnej Szkoły na zasadach uzgodnionych z Dyrektorem Szkoły.
3. Do obowiązków nauczycieli w szczególności należy:
 - a) dbałość o jakość pracy dydaktyczno-wychowawczej,
 - b) realizowanie programów nauczania i wychowania uwzględniających podstawy programowe Ministerstwa Edukacji Narodowej,
 - c) realizowanie zadań organizacyjnych wyznaczonych w kalendarium Szkoły,
 - d) udzielanie pomocy w przewyższaniu niepowodzeń uczniów,
 - e) aktywne uczestniczenie w pracach Rady Pedagogicznej oraz innych organów Szkoły, jeżeli zostało się do nich wybranym,
 - f) przestrzeganie zasad współżycia społecznego w Szkole i poza Szkołą,
 - g) systematyczne pogłębianie i aktualizowanie wiedzy.

§ 25.

1. Dyrektor szkoły powierza każdy oddział jednemu z nauczycieli, zwanemu dalej wychowawcą klasy.
2. W przypadku niewielkich grup uczniów – do 6 osób istnieje możliwość

powierzenia więcej niż jednej grupie jednemu wychowawcy.

3. Dyrektor szkoły zapewnia zachowanie ciągłości pracy wychowawczej przez cały okres funkcjonowania klasy.
- a) W uzasadnionych przypadkach dyrektor Szkoły może podjąć decyzję o zmianie wychowawcy.

§ 26.

Zadania wychowawców klas

1. Zadaniem wychowawcy klasy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, w tym tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia oraz inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów.
2. Wychowawca nadzoruje rozwiązywanie konfliktów i problemów wewnątrzklasowych oraz konfliktów między wychowankami a innymi uczniami.
3. Wychowawca wspólnie z nauczycielami i pedagogiem szkolnym rozwiązuje problemy dydaktyczne i wychowawcze zgłaszane przez nauczycieli i rodziców.
4. Wychowawca prowadzi godziny wychowawcze zgodnie z założeniami wychowawczymi i misją szkoły.
5. Wychowawca prowadzi dokumentację klasy i przygotowuje świadectwa ukończenia klasy i szkoły zgodnie z przyjętymi przez szkołę standardami.
6. Wychowawca prowadzi internetowy system informacji o ocenach dla swojej klasy.
7. Wychowawca sprawuje opiekę nad swoją klasą w czasie wyjazdów obowiązkowych.
8. Wychowawca przeprowadza zebrania z rodzicami.

INNI PRACOWNICY SZKOŁY – PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 27.

1. Pracowników administracyjnych zatrudnia i zwalnia Dyrektor Szkoły - zgodnie z Kodeksem Pracy. Zakres obowiązków i stopień odpowiedzialności pracowników administracyjnych ustala Dyrektor Szkoły
2. Prawa i obowiązki pracowników administracyjnych wynikają z Kodeksu Pracy.

ROZDZIAŁ IV
ORGANY SZKOŁY I ICH ZADANIA

§ 28.

Organami Szkoły są:

- a) Dyrektor Szkoły,
- b) Koordynator Programu Międzynarodowego,
- c) Rada Pedagogiczna,
- d) Samorząd Uczniów.

§ 29.

1. Uchwały organów Szkoły winny być udostępnione członkom społeczności szkolnej. Organy Szkoły mają obowiązek udzielania sobie wzajemnych informacji.
2. Uchwały organów Szkoły nie mogą być sprzeczne ze Statutem lub innymi przepisami prawa.

§ 30.

Organ Szkoły, z własnej inicjatywy, ma prawo wyrażania opinii i składania wniosków, w każdej sprawie dotyczącej Szkoły, na ręce Dyrektora Szkoły.

DYREKTOR SZKOŁY

§ 31.

Dyrektor Szkoły powoływany jest przez Organ Prowadzący.

§ 32.

Dyrektor Szkoły jest przełożonym wszystkich pracowników Prywatnego Gimnazjum Complex of Silesian International Schools w Katowicach.

§ 33.

1. Dyrektor Szkoły:
 - a) kieruje działalnością Szkoły i reprezentuje ją na zewnątrz,
 - b) sprawuje nadzór pedagogiczny,

- c) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju
 - d) psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
 - e) dba o realizację uchwał Rady Pedagogicznej,
 - f) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym Szkoły i ponosi odpowiedzialność
 - g) za ich prawidłowe wykorzystanie,
 - h) gospodaruje mieniem szkolnym i ponosi za nie odpowiedzialność,
 - i) zapewnia bezpieczeństwo i higienę pracy uczniom, nauczycielom i innym pracownikom,
 - j) organizuje administracyjną, w tym prawną, finansową i gospodarczą obsługę Szkoły,
 - k) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych.
2. Dyrektor Szkoły może na wniosek Rady Pedagogicznej skreślić ucznia z listy uczniów i przekazać go do szkoły publicznej.
3. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:
- a) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników Szkoły,
 - b) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom Szkoły.

§ 34.

Dyrektor winien być powiadomiony o wszystkich zebraniach uczniów, rodziców (opiekunów), nauczycieli i innych pracowników Szkoły i ma prawo w nich uczestniczyć.

KOMPETENCJE KOORDYNATORA PROGRAMU MIĘDZYNARODOWEGO

§ 35.

1. Koordynator programu międzynarodowego:
- a) kontroluje dokumentację szkoły,
 - b) wydaje niezbędne zaświadczenia do różnych instytucji,
 - c) organizuje spotkania z kandydatami do szkoły i ich rodzicami,
 - d) sprawuje nadzór pedagogiczny nad nauczycielami,
 - e) wspiera rozwój zawodowy nauczycieli poprzez organizację szkoleń, w tym

- prowadzonych drogą internetową,
- f) administruje stroną Teacher Support Site,
 - g) zatwierdza kalendarium szkoły,
 - h) utrzymuje kontakt z Cambridge International Examinations poprzez Cambridge International Examinations Direct oraz w innych formach.
 - i) rejestruje kandydatów do egzaminu IGCSE,
 - j) organizuje i nadzoruje przebieg egzaminu IGCSE.

RADA PEDAGOGICZNA

§ 36.

1. W Szkole działa Rada Pedagogiczna, która jest podstawowym organem Szkoły w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki nad uczniami.
2. Przewodniczącym Rady Pedagogicznej jest Dyrektor Szkoły. Członkami Rady Pedagogicznej są wszyscy ucący w Szkole nauczyciele. W zebraniach Rady Pedagogicznej mogą brać udział osoby zaproszone. Stanowisko osoby zaproszonej jest głosem doradczym.
3. Zebrania plenarne Rady Pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym semestrze w związku z zatwierdzeniem wyników klasyfikowania i promowania uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć szkolnych oraz w miarę bieżących potrzeb. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny, Organu Prowadzącego Szkołę.

§ 37.

1. Do kompetencji Rady Pedagogicznej należy:
 - a) zatwierdzanie wyników klasyfikacyjnych i promocji uczniów,
 - b) podejmowanie uchwał w sprawach dyscyplinarnych,
 - c) ustalanie wewnątrzszkolnego oceniania,
 - d) uchwalanie zmian w statucie podlegających zatwierdzeniu przez Organ Prowadzący,
 - e) formułowanie wniosków dotyczących doskonalenia pracy Szkoły w oparciu o wyniki ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej.
2. Rada Pedagogiczna opiniuje w szczególności:
 - a) organizację pracy Szkoły,

- b) wnioski o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień,
- c) propozycje Dyrektora w sprawach przydziału czynności nauczycielom.

§ 38.

Z zastrzeżeniem sytuacji określonych w obowiązujących przepisach prawa nauczyciele są zobowiązani do nieujawniania treści omawianych na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, których ujawnienie mogłoby naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców i opiekunów, a także nauczycieli i innych pracowników Szkoły.

§ 39.

Rada Pedagogiczna podejmuje uchwały zwykłą większością głosów. W przypadku równości głosów decyduje głos Dyrektora Szkoły.

SAMORZĄD UCZNIÓW

§ 40.

1. W Szkole działa Samorząd Uczniów, który jest organem reprezentującym społeczność uczniów Szkoły. Samorząd Uczniów składa się z przedstawicieli klas wybranych przez uczniów poszczególnych klas.
2. Zasady wyboru przedstawicieli klas do Samorządu Uczniów określa jego regulamin. Regulamin nie może być sprzeczny ze Statutem Szkoły.
3. Samorząd Uczniów może przedstawić Dyrektorowi, Radzie Pedagogicznej oraz Organowi Prowadzącemu wnioski i opinie we wszystkich sprawach Szkoły.

ROZDZIAŁ V

ORGANIZACJA PRACY SZKOŁY

§ 41.

1. Organizacja roku szkolnego jest zgodna z corocznymi ustaleniami Ministerstwa Edukacji Narodowej i Kuratorium Oświaty.
2. Podstawową jednostką organizacyjną Szkoły jest oddział klasowy.
3. Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze odbywają się w klasach, w których ilość uczniów nie może być większa niż 16 osób.
4. Szczegółowa organizacja nauczania, wychowania i opieki określona jest zatwierdzonym przez Dyrektora Szkoły planem nauczania i wychowania z uwzględnieniem możliwości finansowych Szkoły.

5. Do realizacji zadań statutowych Szkoła zapewnia:

- a) sale lekcyjne,
- b) pracownie przedmiotowe,
- c) pracownię multimedialną,
- d) pracownię informatyczną,
- e) bibliotekę z czytelnią,
- f) salę gimnastyczną,
- g) boiska szkolne,
- h) pomieszczenia administracyjne,
- i) pomieszczenia gospodarcze i inne do realizacji swych celów.

6. Biblioteka szkolna umożliwia uczniom korzystanie ze zbiorów w czytelni i wypożyczanie książek i czasopism. Biblioteka jest otwarta w dniach i godzinach, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne.

7. Czas trwania zajęć edukacyjnych i przerw oraz zasady korzystania z gabinetów przedmiotowych określa plan lekcyjny.

8. Szkoła prowadzi dokumentację przebiegu nauczania posługując się następującymi dokumentami:

- a) internetowy dziennik lekcyjny LIBRUS,
- b) arkusze ocen,
- c) księgę uczniów.

9. Szkoła zobowiązana jest na zakończenie każdego roku szkolnego wystawić świadectwo.

ROZDZIAŁ VI
FUNDUSZ SZKOŁY

§ 42.

1. Na fundusz Szkoły składają się:
 - a) comiesięczne opłaty rodziców/opiekunów (czesne) wpłacane na konto Szkoły w wysokości i terminie ustalonym przez Dyrektora Szkoły,
 - b) comiesięczne dotacje z Urzędu Miasta Katowice,
 - c) środki uzyskane z działalności własnej,
 - d) środki przekazywane na Szkołę przez Organ Prowadzący,
 - e) darowizny od osób fizycznych i prawnych.
2. Czesne obejmuje wszelkie zajęcia dydaktyczne, w tym do trzech zajęć pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę, za wyjątkiem lekcji indywidualnych.
3. Czesne nie obejmuje płatności za podręczniki, przybory szkolne ucznia, mundurki, wyjazdy szkolne oraz przystąpienie do egzaminu IGCSE wraz z przesyłką dokumentacji egzaminacyjnej.

ROZDZIAŁ VII
WEWNĄTRZSZKOLNE OCENIANIE

§ 43.

Wewnątrzszkolne Ocenianie opracowane jest na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

§ 44.

1. Ocenianiu podlegają:
 - a) osiągnięcia edukacyjne ucznia,
 - b) zachowanie ucznia.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach w tym zakresie,
 - b) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
 - c) dostarczenie rodzicom/opiekunom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce i specjalnych uzdolnieniach ucznia.

3. Wewnątrzszkolne ocenianie obejmuje:
 - a) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców (opiekunów),
 - b) bieżące ocenianie,
 - c) zasady promowania do klasy programowo wyższej.
4. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców (opiekunów) o:
 - a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanej podstawy programowej,
 - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
5. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego informuje uczniów i rodziców/opiekunów o zasadach i trybie ustalania oceny zachowania.
6. Oceny są jawne - prace pisemne, uczeń, jego rodzic lub opiekun, otrzymuje do wglądu. Na prośbę ucznia, jego rodziców lub opiekunów, nauczyciel zobowiązany jest do udzielenia wyjaśnień uzasadniających ocenę. Ocena ustalona przez nauczyciela nie może być uchylona, ani zmieniona decyzją administracyjną.
7. Nauczyciel powinien zindywidualizować wymagania programowe i zasady oceniania z przedmiotów ogólnokształcących wobec ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe, na podstawie pisemnej opinii wydanej przez specjalistyczną poradnię. Sprawdzanie wiedzy i umiejętności powinno być traktowane jako integralna część procesu nauczania.
8. Uczeń ma prawo uzyskać wyższą niż przewidywana roczną (semestralną) ocenę klasyfikacyjną z wychowania fizycznego i zajęć artystycznych, na warunkach określonych w Przedmiotowych Zasadach Oceniania (PZO).

§ 45.

1. Stosuje się sześciostopniowe ocenianie bieżące, śródroczne i roczne ustala się według następującej skali:

6	celujący	95% -100%
5	bardzo dobry	85%-95%
4	dobry	70%-85%
3	dostateczny	50%-70%
2	dopuszczający	30%-50%
1	niedostateczny	0%-30%

2. Dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-“

§ 46.

1. Formami pracy ucznia podlegającymi ocenie są:

- a) prace pisemne (w tym):

- praca klasowa (pisemny sprawdzian wiadomości i umiejętności) obejmująca większą partię materiału określoną przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Termin winien być odnotowany w dzienniku lekcyjnym,
- kartkówka dotycząca materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie trzech ostatnich lekcjach. Nie musi być zapowiadana.

- b) praca i aktywność na lekcji,

- c) odpowiedź ustna,

- d) praca projektowa,

- e) praca domowa,

- f) praca pozalekcyjna, np. konkursy, olimpiady, koła zainteresowań itp.,

- g) wytwory pracy własnej ucznia.

§ 47.

1. Rok szkolny zostaje podzielony na dwa semestry: zimowy i letni.
2. Ocena semestralna nie jest średnia arytmetyczną otrzymanych ocen.
3. Klasyfikowanie śródroczne polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych oraz oceny zachowania.

4. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się na koniec I semestru, a roczne na koniec II semestru.
5. W połowie każdego semestru rodzice otrzymują informacyjną ocenę śródsemestralną.
6. Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne na podstawie systematycznej oceny pracy.
7. Informowanie uczniów i ich rodziców o przewidywanej ocenie niedostatecznej odbywa się na 4 tygodnie przed końcem semestru. W tym terminie rodzice otrzymują również ogólną opinię o pracy ucznia w ciągu danego semestru.
8. Oceny śródroczne i roczne zatwierdza Rada Pedagogiczna w terminie ustalonym w kalendarium.
9. Jeśli ocena semestralna nie jest zgodna z oczekiwaniami ucznia jego rodziców lub opiekunów; uczeń ma prawo złożyć pisemną prośbę do Dyrektora Szkoły o wyznaczenie terminu i przeprowadzenie egzaminu klasyfikacyjnego.
10. W wyniku egzaminu klasyfikacyjnego ocena nie może być podwyższona o więcej niż jeden stopień. W wyznaczonym przez Dyrektora Szkoły terminie uczeń w obecności dwóch nauczycieli i Dyrektora Szkoły zobowiązany jest rozwiązać test lub odbyć rozmowę kwalifikacyjną, którego efektem będzie podwyższenie stopnia z przedmiotu, jeżeli wynik będzie pozytywny.
11. Jeśli wynik egzaminu kwalifikacyjnego wypadnie negatywnie ocena semestralna nie może zostać obniżona.
12. W związku z usprawiedliwioną absencją w zajęciach szkolnych, trwającą powyżej dwóch tygodni, uczeń ma obowiązek w przeciągu miesiąca od dnia powrotu do szkoły uzupełnić zaległości w nauce, czyli materiał dydaktyczny wraz z pracami kontrolnymi zrealizowanymi w trakcie jego nieobecności.

§ 48.

Ocena zachowania ucznia

1. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca klasy na podstawie systemu punktowego.
2. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w klasach gimnazjum ustala się na podstawie liczby uzyskanych punktów;
 - a) na początku każdego semestru uczeń otrzymuje kredyt 110 punktów, od ucznia zależy, czy liczba ta wzrośnie, czy zmaleje;
 - b) ocenom przyporządkowano następujące przedziały punktowe:

Ocena	Liczba punktów
Wzorowa	ponad 150
Bardzo dobra	150 – 126
Dobra	125 – 100
Poprawna	99 – 50

Nieodpowiednia	49 – 10
Naganna	poniżej 10

c) uczeń zdobywa punkty za:

reprezentowanie szkoły w zawodach i konkursach				wg tabeli:
	etap szkolny	etap miejski, powiatowy	etap wojewódzki, rejonowy	etap krajowy, międzynarodowy
Udział	1p.	3p.	5p.	7p.
Wyróżnienie	3p.	3p.	3p.	3p.
Miejsce I	5p.	7p.	9p.	11p.
Miejsce II	4p.	6p.	8p.	10p.
Miejsce III	3p.	5p.	7p.	9p.
efektywne pełnienie funkcji w samorządzie uczniowskim				1 – 10
efektywne pełnienie funkcji w samorządzie klasowym				1 – 3
pracę na rzecz szkoły (szkolne imprezy, apele, akademie itp.)				1 – 3
pracę na rzecz klasy (wykonywanie dekoracji, opieka nad kwiatami, prace porządkowe itp.)				1 – 5
kulturę osobistą				1 – 10
pomoc koleżeńską skutkującą poprawieniem ocen przez słabszego ucznia				1 – 10
punktualność (0 spóźnień)				5 (na miesiąc)
systematyczne uczęszczanie na zajęcia kółek zainteresowań zgodnie ze złożoną deklaracją (frekwencja co najmniej 75%)				1 – 5
systematyczne uczęszczanie na zajęcia pozaszkolne, potwierdzone zaświadczeniem z instytucji				5
inne udokumentowane działania prospołeczne				1 – 20
systematyczne noszenie mundurka (brak minusowych punktów)				5 (na miesiąc)

d) uczeń traci punkty za:

brak mundurka (w tym niekompletny mundurek)	2
przeszkadzanie podczas lekcji	1 – 5
niewykonanie polecenia nauczyciela	1 – 5
niereagowanie na upomnienia nauczyciela	1 – 5
niewykonanie dobrowolnie przyjętego zobowiązania	1 – 3
niewłaściwe zachowanie podczas imprez szkolnych	1 – 5
niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek i wyjść poza szkołę	1 – 10
niewłaściwe zachowanie się w świetlicy i stołówce szkolnej	1 – 3
niewłaściwe zachowanie na przerwie	1 – 5
niewłaściwy stosunek do nauczycieli i innych pracowników szkoły	1 – 5
aroganckie zachowanie wobec innych osób	3 – 10
ubliżanie, zaczepki słowne	1 – 5
obraźliwe wyrażanie się o innych osobach	1 – 5
bójkę	1 – 10

zachowanie zagrażające bezpieczeństwu	3 – 10
wulgarnie słownictwo	2 – 10
niszczenie sprzętu szkolnego	1 – 10
niszczenie rzeczy należących do innych osób	1 – 10
spóźnianie się na lekcję	1 (za każde dwa)
godziny nieusprawiedliwione na koniec semestru	1 (za każdą godzinę)
samowolne wyjście poza teren szkoły	5
ucieczkę z lekcji	5
używanie telefonu komórkowego bez zgody nauczyciela	5
wyzywający makijaż	1
brak materiałów, przyborów, książki, zeszytu	1
wyłudzenie pieniędzy	20
kradzież	20
palenie papierosów	20
zażywanie substancji psychoaktywnych	110
picie alkoholu	20
kłamstwo	5 – 10
podrabianie podpisu	10
nieuczciwość (testy, sprawdziany, zadania domowe itp.)	10

- e) uczeń traci lub uzyskuje punkty tylko wówczas, gdy jest to udokumentowane w dzienniku elektronicznym do dnia wystawienia oceny przewidywanej;
- f) w trakcie ustalania śródrocznej i rocznej klasyfikacyjnej oceny zachowania każdy z nauczycieli przydziela od -3 do +3 pkt. każdemu uczniowi.

3. Procedury udzielania regulaminowych kar i nagród uczniowskich:

a) upomnienie wychowawcy klasy:

- uczeń otrzymuje upomnienie wychowawcy, jeżeli suma punktów ujemnych otrzymanych za łamanie zasad zachowania w szkole i na lekcji przekracza 30 punktów, bądź uczeń otrzyma 15 ujemnych punktów za brak mundurka lub jego niekompletność;
- upomnienia udziela wychowawca w obecności klasy, wpisuje je do dziennika elektronicznego oraz przesyła informację do rodziców (prawnych opiekunów) ucznia;
- upomnienie wychowawcy może nastąpić także na skutek rażącego zachowania ucznia, a informację o udzieleniu takiego upomnienia wychowawca wpisuje do dziennika elektronicznego wraz z krótkim wyjaśnieniem przyczyny udzielenia takiego upomnienia;

b) upomnienie koordynatora pionu:

- uczeń otrzymuje upomnienie koordynatora, jeżeli suma punktów ujemnych otrzymanych za łamanie zasad zachowania w szkole i na lekcji przekracza minus 50 punktów, bądź uczeń otrzyma 30 ujemnych punktów za brak mundurka lub jego niekompletność;
- upomnienia udziela koordynator w obecności wychowawcy i klasy, wpisuje do dziennika elektronicznego oraz przesyła informację do rodziców (prawnych opiekunów) ucznia;

- upomnienie koordynatora może nastąpić także na skutek rażącego zachowania ucznia, a informację o udzieleniu takiego upomnienia wychowawca wpisuje do dziennika elektronicznego wraz z krótkim wyjaśnieniem przyczyny udzielenia takiego upomnienia;

c) upomnienie dyrektora szkoły:

- jeżeli po udzieleniu upomnienia koordynatora, zachowanie ucznia nie ulega poprawie, wychowawca zgłasza problem do psychologa szkolnego;
- gdy podjęte działania nie przynoszą rezultatów i uczeń uzyska minus 100 punktów za łamanie zasad zachowania w szkole i na lekcji, bądź uczeń otrzyma 50 ujemnych punktów za brak mundurka lub jego niekompletność, otrzymuje upomnienie dyrektora szkoły;
- upomnienie zostaje udzielone na ustny wniosek wychowawcy na forum klasy;
- wychowawca wpisuje informację o udzieleniu upomnienia dyrektora szkoły do dziennika elektronicznego i przesyła informację rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia;
- upomnienie dyrektora może nastąpić także na skutek rażącego zachowania ucznia, a informację o udzieleniu takiego upomnienia wychowawca wpisuje do dziennika elektronicznego wraz z krótkim wyjaśnieniem przyczyny jego udzielenia;
- uczeń, który otrzymał upomnienie dyrektora w związku z rażącym nieprzestrzeganiem obowiązku noszenia mundurka (50 punktów ujemnych), będzie odsyłany do domu za każdym razem, kiedy jego umundurowanie będzie niekompletne oraz będzie otrzymywał kolejne 10 punktów ujemnych za każdy taki dzień.

d) nagana dyrektora szkoły:

- w przypadku, gdy podjęte działania dyscyplinujące nie przynoszą rezultatu, wychowawca lub inny nauczyciel pisze wniosek o naganę dyrektora szkoły;
- naganę dyrektora szkoły, z pominięciem wcześniejszych procedur, może otrzymać również uczeń, który naruszył godność osobistą innej osoby;
- o udzieleniu nagany dyrektora szkoły są informowani rodzice (prawni opiekunowie) ucznia;
- nagana dyrektora jest dokumentowana wpisem do dziennika;

e) pochwała wychowawcy klasy:

- uczeń otrzymuje pochwałę wychowawcy klasy, jeżeli przez jeden miesiąc nie otrzymał ani jednego punktu ujemnego;
- pochwałę wpisuje się do dziennika elektronicznego i przekazuje informację opiekunom;
- za pochwałę wychowawcy klasy uczeń otrzymuje 5 punktów;

f) pochwała dyrektora szkoły:

- uczeń otrzymuje pochwałę dyrektora szkoły, jeżeli przez dwa miesiące nie otrzymał ani jednego punktu ujemnego; pochwałę wpisuje się do dziennika elektronicznego i przekazuje informację opiekunom;

- za pochwałę dyrektora szkoły uczeń otrzymuje 10 punktów;

4. W sytuacji, gdy zauważany jest systematyczny spadek ilości punktów i zagraża to oceną nieodpowiednią z zachowania lub nawet naganną, uczeń kierowany jest do psychologa szkolnego.
5. Uczeń, który otrzymał upomnienie koordynatora nie może uzyskać oceny wyższej niż dobra. Uczeń, który otrzymał upomnienie dyrektora nie może uzyskać oceny wyższej niż poprawna. Uczeń, który otrzymał naganę dyrektora nie może uzyskać oceny wyższej niż nieodpowiednia.
6. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub inne dysfunkcje rozwojowe, należy uwzględnić wpływ tych zaburzeń lub dysfunkcji na jego zachowanie, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

§ 49.

1. Za przygotowanie świadectw odpowiada wychowawca klasy.
2. Wychowawca jest zobowiązany do przygotowania świadectwa w formie graficznej przyjętej przez szkołę.
3. Uczeń, aby otrzymać świadectwo z wyróżnieniem, powinien uzyskać ocenę co najmniej bardzo dobrą z zachowania oraz średnią ocen powyżej 4,75. Jednocześnie, uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 27.08.2015, uczeń wyróżniony nie może otrzymać oceny dostatecznej i niższej z żadnego przedmiotu.
4. Ocenę zewnętrzną stanowią: egzamin IGCSE oraz sprawdzian gimnazjalny.

ROZDZIAŁ VIII

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 50.

1. Statut Szkoły może być zmieniony uchwałą Rady Pedagogicznej.
2. Zmiana statutu uchwalona przez Radę Pedagogiczną podlega zatwierdzeniu przez Organ Prowadzący.

§ 51.

Wszystkie organy Szkoły mają prawo powoływania ekspertów spoza swego grona do przedstawienia opinii w konkretnej sprawie.

§ 52.

1. W przypadku podjęcia uchwały o likwidacji Szkoły Organ Prowadzący jest zobowiązany co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji zawiadomić o zamiarze i przyczynach likwidacji uczniów ich rodziców lub opiekunów, Organ Nadzorujący oraz władze gminy, na której terenie jest położona Szkoła.
2. Dokumentację przebiegu nauczania zlikwidowanej Szkoły przekazuje się Organowi Prowadzącemu ewidencję, do której była wpisana Szkoła.

§ 53.

1. Obowiązkiem Dyrektora Szkoły jest zapoznanie uczniów, ich rodziców lub opiekunów, ze Statutem Szkoły oraz podpisanie umowy o naukę.
2. Statut winien być stale dostępny dla wszystkich zainteresowanych.
3. Statut przejrzeć można w sekretariacie Szkoły. O wszelkich zmianach w statucie informuje się poprzez umieszczenie stosownego obwieszczenia na stronie internetowej Szkoły oraz w sekretariacie Szkoły.

§ 54.

Sprawy nieuregulowane niniejszym Statutem rozstrzygane są w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

§ 55.

Statut wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 r.